

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună .. 2 "

Nerii de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pe str. România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRATIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima

dată 14 bani; a doua oară

12 bani; a treia oară 8 bani

de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se

inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Un patriot recunoscător.

(*) Cum a ajuns Cs. Lázár László ales la Dobra, știu toți Români și s'a dovedit și la înalta Curie, unde avocatul Dr. V. Bontescu două zile întregi a tot arătat isprăvile săvârșite cu privilegiul acelei alegeri din partea oamenilor stăpânirii.

Vorba e că Cs. Lázár László ține să mulțumească Românilor cari l'au onorat (?) cu încrederea și într'o scrisoare deschisă își ia totodată și rămas bun pe vecie dela deputăție...

Cele cuprinse în scrisoarea stimatului domn nu trec măsura mijlocie a obicinuitelor scripte ce se împart acum cu miile printre Unguri. Aceleași fraze anodine, aceleași întortochieri și plânsori contra Vienei, aceleași omagii aduse spiritului liberal și simțului constituțional al nației...

Toțuși, ținem să ne oprim și să comentăm puțin scrisoarea fostului deputat al Dobrei.

El termină adecă astiel:

„După acestea repetez mulțămita pentru încrederea pusă în persoana mea și strig un rămas bun pe vecie către deputăție, căci mă întorc către chemarea mea — către plug — cu care cu ambiție neînfestată și cu încredere pot servi patriei mele.

Asta-i vorbă! Vezi, așa ar trebui să scrie toți neprecopțiții cari în Dieta imprăștiată au ajuns numai grație pământului moștenit pe care au putut să — intabuleze și astfel să facă față cheltuelilor constituționale...

Cu privilegiul alegerii din 1903 se știe, Farkas Béla, candidatul ungur căzut, și-a vândut o moșioară. Nici n'a mai candidat apoi.

Se vede treaba că Cs. Lázár László a cheltuit și d-sa binisor, căci nu mai pofteste în viitor deputăție, ci se întoarce la chemarea sa: la plug! Acolo, așa zice, «cu ambiție neînfestată» poate servi patriei, până ce în Dieta nici ușerii nu-l vor fi crestat.

Nu asta este însă ceea ce voim să înregistram' ci pe de o parte trebuie atrasă atenția asupra faptului că d-sa tipărește scrisoarea și românește (o românească destul de pocită ș'un tipar și mai pocit), iar pe de altă parte că în scrisoarea sa voește a seduce pe Români.

Scrie anume:

„Înainte de a depune peana, trebuie să fac amintire de atitudinea încurajătoare și simpatică, care o dovedesc concetățenii noștri croați, români și sârbi față de lupta noastră. Pe noi mai cu seamă ne interesează concetățenii noștri români, cu cari împreună trăim, tot o apă bem și tot acel aer îl răsufliăm, când consimt cu noi, urmează nu numai imboldul nostru de patrie și de libertate, ci urmează și calea arătată de mintea sănătoasă ce ni-o recomandă învățătura istoriei, care este biblia tuturor popoarelor.

Austria ținând înaintea ochilor totdeauna numai scopurile sale egoiste, a tractat cu popoarele ca cu păpușile de șac. Le-a stors și le-a fuit de repeți-ori, au experiat-o aceasta și românii. Au îmbărbătat pe Horia la răscoală și după ce și-a făcut datoria l'a frânt în roată. Cu pro-

misiuni au dus în rătăcire și pe idealistul Jancu, care a înebunit în suferințele sale, când s'a deșteptat la cunoștință că poporul român e nebulul neamului și el al poporului român.

Dar să luăm în samă și aceea, că ce a notat istoria românilor, despre maghiari, că la anul 1648 George Rákoczi II a pus să traducă testamentul nou în limba românească. La anul 1848 dieta ungară, contra Austriei, a sistat iobăgia și dictează purtarea generală a sarcinilor, dă drepturi egali bisericii greco-orientale.

Din școala maghiară au eșit un număr însemnat de bărbați cualificați în România.

Unde a văzut d-sa pe Români încurajând — coaliția?

Unde și cum s'a arătat simpatia Românilor pentru — coaliție?

Prin ce am dovedit noi că am consimțit ori consimțim cu politica — coaliției?

Foarte bine: să zicem că Austria a fost egoistă. Dar magnații din coaliție sunt ei generoși și la ce libertăți ne-am putea aștepta dela ei. Chiar pe Horia nu oare justiția feudală l'a frânt în roată, nu nobilimea d'atunci a împedecat pe Josif II să realizeze reformele folositoare poporului?

Și dacă Dieta dela 1848 a sistat iobăgia, viața noastră în era constituțională cine a amărât-o?

Dacă la 1869 ni-s'a dat autonomia bisericească, în ultimele decenii cine caută să ne scurteze și chiar să ne nimicească drepturile date atunci mai al s' în urma intervenirii M. Sale?

Și cine nu știe că și Rákoczy a urpat românește catechism-nt pentru a ne lumina, ci pentru a ne maghiariza?

Pe cine vrea să prostească fostul deputat al Dobrei?

Cine ni-a împedecat să ridicăm o cruce la mormântul lui Jancu, cine a confiscat cununile depuse acolo și fondul strâns pentru monument, cine a osândit pe tinerii cari pususeră cunună pe mormântul atât de sfânt nouă?

Viena, ori guvernele maghiare liberale?

La plug, dle Lázár László, și să nu mai tipărești — scrisori deschise, căci te faci de răs.

„Slawisch - rumänische Korrespondenz“ dela 24 Martie dă un resumat bogat despre scrisoarea deschisă adresată de amicul nostru Russu Șirianu alegătorilor sei din cercul Chișineului.

Iar în numărul său dela 26 Martie reproduce articolul apărut în «Tribuna» prior la opreliștea guvernului ca Asociația să expună la București în pavilion separat.

Disolvarea Dietei din Slavonia. La sfârșitul lunii lui April — după cum e informat «Ozjecki Ijednik» — Dieta din Slavonia va fi disolvată, nu însă cu puterea militară ca a noastră, și nu cu scopul de a gustă și acolo poporul din roadele absolutizmului. Acolo în timpul legal se vor face noi alegeri, astfel pe la sfârșitul lui lunie pot să între noi deputați în Dietă. Și cum se plâng foile maghiare, că pentru Dieta din Pesta lucrările nu vor fi așa!

Chestiunea macedo-română.

De Isidor Ieșan (Serajevo).

V.

Despre «Cartea verde» a României, ce a apărut deja înainte de două luni, ce conține actele diplomatice, fapte cu totul autentice, modul cum a provocat Grecia în aceasta afacere, care ne arată cu toată precizitatea cauzele rupturii relațiilor cu Grecia, n'a luat act nici o foaie jidană, dar nici chiar cele germane oficioase din Viena. De ce? Se vede cât colo, că Vienoi nu-i prea plac constatările, foarte nefavorabile pentru Grecia făcute în această carte. Aceasta e foarte semnificativ pentru noi Români, pentru a putea judeca ce politică favorabilă, ce amicitie mare poartă presa din Viena pentru noi Români.

Apoi simpatia și iubirea înaltă ce o poartă Austria pentru Greci va veni desigur și din aceea împrejurare, că pe timpul când trăia împărăteasa Elisabeta și rezidase pe insula Corfu, avuse dânsa ca profesor de limba greacă pe un grec. M. Sa împărăteasa aflase necesitatea de a învăța în viața ei și limba greacă, dar nici odată de a învăța și pe cea română, deși noi Români ne aflam aproape 4 milioane și nici un Grec în întreg imperiul austriac.

Afară de aceea stă Grecia chiar și cu Germania în relațiuni cu mult mai intime decât cu România, fiindcă fata împăratului Wilhelm e măritată după fiul regelui George presumtivul urmaș de tron, există așadar legături de familie și de simpatie cu mult mai mari decât cu România, unde regele Carol e numai o rudă laterală mai îndepărtată din spița Hohenzollern. Și noi știm, că politica făcută în Berlin află mare reflex și în Viena.

Sunt deci atâtea și atâtea momente istorice și prezente, cari mă silesc cu mare forță să am mare teamă, că în chestia macedoneană tot România și împreună cu ea și noi toți Români vom fi loviți în cap, după proverbul român: *Turcii le bate, Turcii le judecă.*

Iată în ce plăcută situație de mare amicitie de sinceritate și bunăvoință stă România cu vecinii sei cei mari și puternici, pe lângă corectitatea, modestia și complezanța României, pe lângă toate că se zice, că dânsa e primul stat de ordine în Orient.

Trebuie să mărturisim, că situațiunea României e foarte grea față de atare amici mari puternici și atât de sinceri precum e Austria, Germania și Rusia. Cu amici mai mici precum sunt Grecii, Bulgarii, Sârbi, ar putea România cu mult mai ușor eși la capăt.

De altă parte, trebuie să mărturisesc și aceasta, că România se află pe un mare povârniș dacă crede, că dânsa își va susține reputațiunea de stat civilizată și înaintat cu prețul abandonării Românilor cari se află afară de frontierele sale. România și guvernele ei n'ar trebui să uite, că existența noastră a tuturor celorlalți Români de pretutindeni e necesară chiar imperioasă pentru existența a însuși statului român, că ignorându-ne, părăsindu-ne pe noi, se ignorează pe sine își atacă singură existența ei proprie. Amicii noștri cei mari și puternici o voesc aceasta, însă să nu o voim noi, să nu o voiască aceasta statul român. Căci cu cât se micșorează la periferia sa elementul român, cu atât mai mult se micșorează și România singură, cu atât mai degrabă va veni pericolul distrugerii peste ea însași; deci cu cât mai degrabă vom peri noi, cu atât mai degrabă va peri și dânsa. Noi cei din afară suntem nervii capilari la periferia corpului. Dacă se îmbolnăvesc acești nervi, atunci și corpul întreg va duce boală. Deci aceasta pretinsă iubire prea esagerată pentru o civilizațiune în sensul străinilor și a contrariilor noștri este foarte periculoasă nu numai intereselor noastre, ci și existenței noastre etnice, și se va răsbună odată foarte amar asupra tuturor Românilor.

Consiliul de ministri în fața M. Sa.

— Criza. —

Budapesta, 27 Martie.

O zi însemnată, de sigur, ziua de astăzi. M. Sa a prezidat o sfătuire colectivă a tuturor ministrilor unguri. Subiectul acestei conferențe nu se cunoaște în mod pozitiv, se presupune însă că au fost alegerile al căror ultim termen legal se apropie. Rezultatul acestei conferențe se publică în următorul scurt comunicat oficial:

Maj. Sa a primit azi după prânz guvernul unguresc în audiență colectivă și a ascultat părerea fiecărui membru al cabinetului Fejérváry în parte. M. Sa și-a rezervat deciziunea sa pe mai târziu. Baronul Fejérváry va rămâne deocamdată în Viena.

Magy. Táv. Iroda anunță următoarele din Viena:

La orele 1 după prânz toți membrii cabinetului Fejérváry au mers la Burg, unde au fost primiți de către M. Sa în audiență care a ținut aproape șapte sfaturi de oră și s'a sfârșit la orele 3 fără un sfert. Miniștrii se înapoiază parte azi parte mâine la Budapesta, iar baronul Fejérváry va rămâne deocamdată în Viena.

Am repropus într'adins amândouă comunicatele pentru a arăta cât sunt ele de laconice și goale. Singurul lucru ce se poate deduce din ele este o hotărâre însemnată ce se aduce în zilele acestea și asupra căreia M. Sa a ținut să afle părerea tuturor ministrilor cabinetului unguresc.

După cum aflăm dintr'un interviu al ministrului de finanțe Hegedüs care a fost acordat unui colaborator al ziarului vienez „N. Fr. Presse“, însă înainte de audiență, subiectul acestei conferențe va fi format în parte și deciziunea asupra alegerilor. Totuși în rezumat se poate zice un singur lucru: știu numai atât că nu știu nimica.

Andrássy despre alegeri.

Într'un interviu acordat ziarului „Zeit“ el spune ceea-ce-i de așteptat: Amânarea alegerilor ar fi o violare gravă a legilor. Ea ar stârni o amărăciune adâncă în țara care nu s'ar stinge decât foarte târziu. Cine ar sfătui coroana la pașul acesta ar comite o crimă contra țării și a dinastiei.

Rezultatul alegerilor nu ar putea fi de altă o nouă biruință a coaliției. Încheie spunând că este convins că alegerile se vor face.

Audiența miniștrilor.

Asupra împrejurărilor exterioare ale acestei audiențe se anunță din Viena următoarele:

Azi dimineață a fost primit contele Montecuccoli, comandor maritim, de către ministrul-președinte Fejérváry. La orele 10 și jumătate conziliul de miniștrii a ținut o conferință comună înainte de-a fi primiți în audiență la M. Sa.

Conferința a ținut până aproape la 12 ceasuri.

La orele 12 ministrul-președinte Fejérváry a fost primit de M. Sa în audiență deosebită. După prânz la ora unu a început audiența colectivă a tuturor miniștrilor în fața M. Sa. Secretarul de stat Márffy Albin a luat procesul verbal al conferinței. Partea mai mare a miniștrilor va părăsi în curând Viena, în vreme-ce Fejérváry va petrece încă în Viena.

Conferința aceasta a ținut toată lumea amânduror capitale în mare încordare.

Astfel de conferențe nu s'au mai ținut decât în anii 1848 și 1867 decât nu în Budapesta. Astăzi ea s'a ținut iarăși la Viena. Se afirmă pretutindeni că consiliul acesta s'a ocupat numai de chestiunea alegerilor. Ne abținem dela ori-ce alte comentarii atât de bogate în ziarele maghiare. Iele sunt socoți inutile căci ori-ce combinație nu poate fi decât nesigură și efemeră.

Un interviu al ministrului Hegedüs.

În suspomenitul interviu al acestui ministru el a spus următoarele: Imprejurările acestei conferențe cu M. Sa arată importanța cea mare. Este firesc să presupunem, că subiectul ei principal îl vor forma alegerile. M. Sa ne va asculta părerea dar este puțin probabil, ca să și dea deciziunea acuma.

Ministrul a mai spus, că guvernul unguresc nu are de gând de a recurge la strângerea recruților și dărilor cu forța. Avansul luat dela bănci face plățile cupoanelor cu puțință, în cât nu-i nevoie de măsuri silnice. Guvernul va inaugura un sistem de mare economie în cheltuelile statului.

O ordonanță a ministrului de comerț.

Ministrului de comerț Vörös László a dat o ordonanță privitoare la confiscarea scrisorilor și ziarelor. Scopul acestei ordonanțe nu-i decât de a da procurorului dreptul de a confiscă ori când ori-ce fel de scrisoare, telegramă, ziare sau colete postale. Confiscarea se face fără anunțarea trimițătorului, ea poate dura 3 zile și să poate face pe cale telefonică sau telegrafică prin procuror. Ea dă dreptul poștei de a observa pe unii indivizi ce fel de scrisori etc. a trimis pe postă, când, unde și dela cine primesc scrisori sau telegrame. Posta poate cerceta aceste scrisori, poate ceti ziarele ce, să trimit și poate cere adresa trimițătorilor. Pentru informații și pentru cercetarea materiilor postale poate interveni poliția. Toate aceste măsuri să pot lua fără a să încunoștiința trimițătorul.

Evident, aceste dispozițiuni nu sunt de cât o nouă jignire a libertăților publice. Ele constituiesc o verigă în lanțul de măsuri care însemnă inaugurarea lentă a absolutizmului.

Ordonanța aceasta nu-i decât inaugurarea pe față a faimosului cabinet negru.

Pentru noi nu pot fi decât întristătoare căci pot aduce noi reglementări și șicanări asupra presei noastre.

O scrisoare deschisă.

Între multele scrisori deschise atât de goale ale foștilor deputați unguri, aceea a contelui Bethlen Balázs este de bună samă mai remarcabilă. El spune multe adevăruri crude la adresa coaliției analizând cu multă pătrundere francă caracterul ei și a luptei pe care o duce.

El constată plin de mâhnire actuala stare a crizei, starea extralegală, promulgarea convențiilor vamale, știrbirea autonomiei comitatelor etc. Rezistența pasivă a fost o stărnire a patimilor și a amăgit în mod inconștient pe funcționari. Nevărsându-se dările în casieria statului, aceasta a păgubit interesele statului. Dările nevote vor fi mai curând sau mai târziu strânse cu forța și aceasta va aduce pe multe existențe la sapă de lemn. Cum se pot aceste motiva cu

sentimentele patriotice când nici fruntea opoziției nu se bizuiau în izbânda ei. Coaliția va trebui să se discompue în elementele ei constitutive, căci este evident că nu se poate face politică deakistă pe baza kossuthistă. Eötvös Károly a avut dreptate zicând că avem nevoie de patrioți nu de politicieni.

Oare avă-vor aceste cuvinte drepte, acest rechizitoriu aspru și neînduplecat, vre-un răsnet în siml națiunii? Este puțină nădejde, căci ceea-ce caracteriză toată viața culturală, economică, națională și politică a poporului unguresc este lipsa de critică. Fraza patriotică și națională a pus într'un mod irezistibil stăpânire pe sufletele lor și orice faptă oricât de condamnabilă, săvârșită însă în numele ideii patriotice află aprobare și admirare.

Din România.

Un jubileu. — Dl Sturdza șeful partidului național-liberal împlinește în vara viitoare cincizeci de ani în serviciul statului și patruzeci de ani în serviciul Regelui Carol I.

Partidul liberal va serba cu măreția cuvenită acest jubileu al ilustrului său șef.

Dela Academie. Subscrierea deschisă de Academie pentru ridicarea unui monument lui Vasile Alexandri a ajuns în acest an la suma de 73.947 lei.

În ședințele dela 2, 3 și 4 Martie Academia a întocmit un regulament, după normele cărui se vor acorda în viitor premiile ei. În decembrie trecut, când cărțile se censurau de către o comisie de 9 membrii, aleși din toate cele trei secțiuni, iar plenul Academiei se pronunța asupra premiării, de aci înainte soarta cărților va fi hotărâta definitiv de fiecare secțiune în parte iar plenul va lua numai la cunoștință. Excepția se face numai cu premiul Nasturel de 4000 și cel 12.000, pentru care există dispoziții testamentare deosebite. Important este, că pe viitor proclamarea tuturor premiilor se face în ședință publică solemnă, când se vor citi și rapoartele speciale asupra operelor încoronate.

Plecarea suveranilor. Plecarea MM. LL. Regelui și Reginei la Lugano, rămăsese fixată pentru Duminecă după amiază la orele 2.

Încă dela orele 1, în fața palatului Regal și pe tot parcursul până la gara de Nord, staționa un numeros public, doritor de a saluta pe iubii nostri Suverani.

La orele 1 și jum. au început să sosească la gară persoanele oficiale și diferitele personalități politice spre a ură Suveranilor călătorie și întoarcere bună.

În sala de așteptare se aflau: miniștrii, președinții Corpurilor legiuitoare, dl Dim. Sturdza, dl I. Kalinderu, dñii generali Wartiadi, Robescu Gulcer, Priboianu, Grașoski, colonel Rîmniceanu, maior Baranga, maior Greceanu, etc.

La orele 2 fără zece minute au sosit MM. LL. Regele și Regina în trăsură închisă, iar într'o altă trăsură AA. LL. Regale Principele Ferdinand, Princesesa Maria și micii Principi Carol și Elisabeta.

Suveranul era îmbrăcat civil, purtă o pălărie moale de fetru, iar M. S. Regina aveă o rochie de mătășă neagră.

M. S. Reginei i-s'a oferit buchete de flori, iar M. S. Regele s'a întreținut cu o parte din persoanele prezente, cu dl Dem. Sturdza, cu dl G. Gr. Cantacuzino și dr. Bucliu.

La orele 2 p. m. precis Suveranii și Principii Moștenitori au eșit pe peron, și s'au suit în vagonul-salon, dr. Teodori, împreună cu suita, dl I. Kalinderu și d-na Poenaru.

Trenul se puse apoi în mișcare. În dreptul restaurantului gării se află o mulțime compactă de lume, care a făcut Suveranilor o călduroasă manifestare de simpatie, urându-le „călătorie bună“.

Principii Moștenitori au însoțit pe Majestatele până la Titu, de unde s'au întors cu automobilul.

Di Kalinderu însoțește pe Suverani până la Salzburg.

Monitorul Oficial cu data de Duminică 12 Martie publică următorul decret regal:

În lipsa noastră din țară, toate lucrările administrației publice, cari cer întărirea Regală, se vor supune aprobării conziliului ministrilor de către fiecare ministru în parte, și li-se va da curs, sub rezerva sancționării Noastre ulterioare.

Numirile sau destituirile de funcționari publici, cari se vor face după găsirea cu cale a conziliului de ministri, vor fi cu titlu provizoriu până la întoarcerea noastră.

Tulburările din București.

Conferința dlui Iorga. Duminică seara, la ora 6, dl profesor Iorga a ținut la Universitate, în fața unui număr public, conferința anunțată despre *Drepturile limbii naționale în statul modern*.

D-sa începe cuvântarea arătând rostul unei asemenea conferințe și atrăgând atențiunea asupra pericolelor la care se expune o națiune, când își nesocotește sau își desprețuește limba. Aduce exemple: Prusia, în timpul lui Frederic cel mare, sub care limba germană lăncezește. Suedia, care este silită să primească literatura franceză. Cu ce rezultat? Literatura suedeză începe din sec. XX. În Rusia, în sec. XVIII, imitația servilă a literaturii franceze; dar limba rusă a rămas învingătoare și a dat una din cele mai frumoase literaturi din lume.

Limba nu e numai un mijloc de înțelegere, ci mai este și forma sub care se poate exprima sufletul unui popor. Ea cuprinde întreaga viață timp de secole, a acelui popor. Nu e nimic din aceea ce au făcut strămoșii noștri, care să nu fi lăsat urme în limbă.

S'a zis că literatura formează o limbă. Părere greșită. Ideile desbrăcate de formă nu influențează. Sufletul unui popor, literatura sa, — pornesc dela limbă. În această formă toarnă el felul seu de a cugeta.

Sunt două feluri de state: cele cari au o singură națiune cu o singură limbă; și state cu mai multe națiuni și mai multe limbi.

În Statele-Unite se întâlnesc diferite națiuni. Limba engleză n'are valoare decât pentru cei de origine engleză, pe când pentru ceilalți nu.

Norvegienii, aserviți atât de mult timp către Suedezii, s'au îndreptat spre cultul fanatic al limbii. Norveghia a produs una din cele mai frumoase literaturi și pe un scriitor ca Ibsen. Prin limbă se ajunse la liberarea Norveghiei de sub jugul Suedez.

Belgia și Olanda, pe care diplomația le-au unit la 1815, n'au putut merge mult timp alături; și, pentru motive de limbă și de cultură, s'au despărțit.

Popoarele din Ungaria țin la limba lor națională. În Austria același lucru.

Sunt popoare care își perd limba, adoptând pe aceea a cuceritorului. Care e soarta lor? Ce e poporul irlandez? Ce e poporul evreu? Poporul evreu a produs într'adevăr câțiva filosofi, muzicanți; dar de când și-a părăsit limba ce a produs în literatură?

Aceasta este pedeapsa ce atinge pe un popor, când își lapădă limba.

Viața sufletească, conștiința și limba la un popor sunt același lucru.

Sunt Români, în Ardeal, cari s'au pierdut printre Secui, păstrând numai amintirea că a fost români. Runt români în Basarabia, care și-au pierdut limba. Unul din aceștia, un bătrân, fiind întrebat de ce neam este a răspuns: am fost român când eram tinăr, acum sunt rus.

Vrea să spue dar, că, dacă a pierdut limba, a pierdut și naționalitatea.

Care sunt drepturile limbii naționale în orice stat cult?

Limba națională are următoarele drepturi:

1. Să fie singura limbă de stat.

2. Să fie singura limbă întrebuințată în întreg domeniul literaturii.

Nu se poate admite ținerea de conferințe publice în altă limbă când faci apel la public.

Dacă nu vom fi în stare să ne impunem limba și literatura noastră națională la toate straturile societății, să ne temem că vom avea soarta Poloniei.

Manifestația pe stradă. La Ateneu. După conferința dlui Iorga, studenții în număr foarte mare manifestară, cântând «Deșteaptă-te Române», pe calea Victoriei până la Ateneu unde dl Jules Brun era să țină o conferință franțuzească. În dreptul cafenelei «High-Life» s'a făcut o manifestație strigând «Jos franțuzii!»

La Ateneu, în câte-va clipe studenții luară toate locurile, agățând pe cortină afișe pe care se citea **Jos franțuziilor dela Obolul!**

În mijlocul unei însuflețiri mari vorbesc vre-o doi studenți împotriva pornirilor neromânești ale unei părți din așa zisa noastră «elită socială».

Ba 9 dl Jules Brun veni la tribună și spuse românește: «Domnilor! Nu știu conferința, trăiască limba românească!» Cuvintele fură acoperite de ovațiile entuziaste ale studenților.

Studenții, totuși, nu părăsiră sala, așteptând sosirea dlui Iorga, la care plecase o delegație spre a-l aduce la Ateneu.

În acest timp intră în loja Ateneului dl C. Stăncescu, vice-președinte al Ateneului, și se încercă în zadar să convingă pe studenți a părăsi sala.

Nu se auză nimic din cele ce spunea. Tocmai atunci sosi dl Gr. Tocilescu și începu să vorbească din loja Ateneului.

Dl. Tocilescu a spus la început că ori-ce conferință, că ori-ce limbă să poate țină la Ateneu.

Aceste cuvinte au fost acoperite de huiduiele nnanime ale adunării. Strigătele conteneau: «Rușine! Nu se poate, Tribuna Ateneului să se respecte!»

Manifestația. Studențimea și publicul numeros, ce eșea dela Ateneu, manifestară pe calea Victoriei, huiduind din nou strigând: «Jos franțuzii!» în fața cafenelei «High-Life»; apoi cântând «Trăiască Regele» și aclamând în piața palatului regal.

Mulțimea, cântând «Deșteaptă-te Române», ajunge pe piața Teatrului Național, făcând o mare de capete.

Se făcu manifestație în potruva franțuziilor și studentul Pompilian de pe pedestalul felinarului celui mare, vorbi mulțimei rugând pe toți să se imprăștie în liniște, și legându-i cu jurământ să vie astă-seară spre a împiedeca reprezentația franțuzească pe scena Teatrului Național.

După ce au ars afișele prin cari se anunța aceea reprezentație, mulțimea se imprăștie.

Iată amănuntele telegrafice ce a primit «Budapesti Hirlap» depre tulburările din București:

Când a mers vestea, că sosesc soldații, mulțimea se pregăti de luptă. Dintr'o mare berărie cărară afară toate mesele și scaunele și ridicară baricade. De asemeni răsturnară vagoanele tranvaiului și închiseră astfel străzile, ce duc în piața Teatrului. Soldații cu baioneta la pușcă dederă asalt baricadelor, din dosul cărora mulțimea trăgea focuri și arunca petarde (bombe) între soldați. Și din ferestrele berăriei se trăgea asupra miliției, care apoi a spart geamurile mari ale berăriei, scoțind afară de acolo mulțimea agresivă.

Miliția se apucă atunci să curățe piața. Lucrul mergea însă greu, deoarece erau soldați puțini și publicul îi putea ataca din toate părțile. Miliția trase de două ori salve, însă în aer, ceea ce, se înțelege, n-a speriat mulțimea. Asta a ținut așa o oră întreagă, până ce comandantul garnizoanei a adus mulțime de călăreți și infanterie, cari apoi cu sabia și baioneta au curățit piața.

Sunt mulțime de răniți.

Raportul poliției amintește de doi morți. Răniți sunt însă ca la trei sute.

Am avut deci dreptate să nu dăm crezământ telegramii de ieri, care vorbea de 30 morți.

Asociațiunea și expoziția din București.

Sub titlul de mai sus, ni se trimit următoarele șire din Lugoj:

În Nrul 50 al acestei foi, sub titlul de sus, un camarad de suferințe scrie un articol de fond referitor la opreliștea guvernului unguresc în chestia participării noastre la expoziția din București. Camaradul nostru își termină articolul așa:

... *Nu stăm însă la îndoiată o singură clipă întru a ne ridica glasul împotriva opreliștei stăpânirii din Budapesta.*

N'ai terminat bine, frate!

Cătră cine voești să-ți ridici glasul? Cine crezi, că te va auzi?

Ști ce?

Termină și tu cum terminăm și noi cei mai mulți la astfel de ocazii cu cari ne cinstesc tot des guvernele ungurești; — termină așa:

Încă una la răvaș!

Scevola.

O carte românească asupra Macedoniei.

Un fapt important e de reținut din săptămâna trecută. Președintele Academiei, dl Kalinderu, administratorul domeniilor Coroanei, în discursul ținut s'a ocupat în special de cestiunea macedoneană. Terminând el a făcut propunerea ca, Academia să însărcineze o persoană competentă care să acă un studiu asupra Românilor din Turcia europeană! Acest studiu, trebuie făcut la fața locului. D. Kalinderu oferă 4.000 de franci rămânând ca Academia să adauge la aceasta ce va mai crede de cuviință.

Studiul va trebui să cuprindă:

Enumerarea complectă a regiunilor locuite de români și descrierea celor mai importante

Să se cerceteze dacă ele au fost vreodată mai numeroase sau mai puține; evoluția distribuției populațiilor românești.

Să se determine centrele de populație și distribuția actuală a populației.

Să se determine centrele unde Românii ar putea să formeze comunități religioase și școlare autonome.

Evoluția morală și politică a Românilor și raporturile cu Turcii, Grecii, Bulgarii, Sărbii, Albanezii etc., Schimbările operate prin introducerea jandarmeriei internaționale.

Descrierea fizică și economică a vilaetelor Salonice, Bitolia, Uschub.

Bibliografia Complectă a publicațiilor referitoare la Aromâni, aprecierea și rezumatul lor.

Combaterea, prin argumente științifice a erorilor principale emise asupra Românilor Macedoneni,

O antologie de ce s'a scris asupra acestor populații în secolul al XIX.

Expunerea metodică de ce s'a făcut la noi pentru a se veni în ajutorul Românilor din Macedonia.

Lucrarea proiectată e o lucrare care ar fi trebuit să fie făcută de mult. Trebuia să se facă din capul locului și atunci acțiunea noastră în Macedonia ar fi fost scutită dela început de multe neajunsuri, care au ținut-o atâta vreme în loc. Am fi fost acum departe și nu am fi avut să ne temem de nimic. Am fi fost cu patru-zeci de ani înainte.

Totuși mai bine târziu decât nici odată, R. M.

Schleswig — Holstein a intentat proces contra prințului Günter pentru vătămare de onoare. În contra d-soarei Mileska se face cercetare, învinovățită fiind cu furt, iar însuși împăratul a dispus să fie deținută. Dsoara va însinua ca martore pe însași împărăteasa și pe mai mulți prinți.

— **Impăratul din China pentru regele nostru.** Se vestește, că conzulul Kiling din China a sosit în Viena. Acolo va predă regelui nostru cadoul împăratului din China.

— **Revoluția butonierii.** Sub acest titlu «Népszava» scrie următoarele: Sărmane Tulipan! Când o ceapă eră plătită cu 10—13 floreni, ce acum poți primi în cinste dela un vecin bun, nici atunci nu ar fi crezut cineva că și în viața unui popor vei ajunge la așa rol însemnat, cum ai ajuns acum la poporul maghiar. În istoria rezistenței pasive a poporului maghiar și aceasta floare va avea atâta însemnătate, câtă a avut comitetul diriguitor al coaliției, care a pierdut jocul, ce-l va câștiga acum tulipanul.

Aci tulipanul are atâta însemnătate, cât himnus-ul, «Szozat»-ul sau «Kossuth-nota». Care nu cântă pre-una dintre acestea, ori are voie, ori n'are, acela e un trădător de patrie. Cine nu poartă tulipan la butonieră, la pălărie sau în alt loc de pe corpul său, acela și-a vândut Vienei patria, pe acela l-au cumpărat oamenii Camarillei. Dacă ai doi cruceri în buzunarul tău și dacă ești silit să-ți cumperi pâine pentru ei, să nu o faci, nu fi trădător de patrie. Du-te în prăvălie, du-te în fabrica maghiară a lui Fischer și cumpără flori de tulipan, pregătite de cel mai devotat fiu al patriei sale, dl Burger.

Puneți tulipanul la butonieră și așa te du la plimbare, ca aceia, cari astfel împănați se plimbă prin parc, să te primească cu însuflețire, ca pe un atare, care a mântuit patria, industria și comerțul maghiar, și ca pe un atare, care a întors Vienei spatele, vor primi cu bucurie la tulipanul dela butoniera ta, dar nimeni nu va ști, că stomacul tău e gol. Apoi te reîntoarce flămând și te aruncă în Dunăre. Tulipanul va fi înmormântat lângă tine.

O fițiucă de sară atrage atențiunea publicului maghiar, că va fi bine din precauție să-și cumperi care tulipan, că nu peste mult se va face cercetare, ca să vadă cine a cumpărat și cine nu această floare.

Reclamul acesta însemnă deci să-ți cumperi tulipan, că la dincontră, te vei trezi cu capul spart.

Aceste documente pentru prima oară au fost date în publicitate, în biografia amintită.

Prințul scria:

Jur pe onoarea mea și pe amorul meu, că sentimentul, care mă leagă de Juliette Récamier, să-l păstrez în toată curățenia lui, și să fac toți pașii ce mi-i impune datoria, ca să mă unesc cu ea prin cununie, și să nu posed niciodată altă femeie până când mai am speranța că voi putea uni soarta mea de a ei.

Coppet, 28 Oct. 1807.
August prinț de Prusia.

Și ea scria în aceiași zi:

Jur pe mântuirea sufletului meu, că voi păstra în toată curățenia lui sentimentul, care mă leagă de Pr. A. de Pr.; și voi face totul ce-mi va permite onoarea, ca să mă pot divorța de soțul meu, și nu voi simți amor nici nu voi cochetă cu vre-ua alt bărbat; voi vedea pe prințul cât se va putea mai curând, și oricare va fi viitorul meu, îmi voi crede soarta onoarei și dragostei lui.

I. R.

Durere, aceste documente au fost scrise cu cerneală care își perde curând culoarea.

Din ele se poate deduce o ușoară neîncredere reciprocă. Dl Récamier nu voia să audă de divorț.

Se începu o corespondență vie între cei doi îndrăgostiți. Berlinul pretinde, insistă la ținerea jurământului, Parisul șoptește timid cuvântul prietenie. Dar un Hohenzoller nu se mulțumește cu

S'a dovedit însă, că întreagă comedia e cel mai impertinent mod de exploatare.

Burger-Fischer, ca mari patrioți, se cugetă numai la buzunarul lor.

— **Fapta îngrozitoare a unui nebun.** În orașul Planen, un lucrător cu numele Thoss a săvârșit zilele trecute o îngrozitoare faptă.

Thoss Duminecă dimineața s'a dus în chilia soției sale, de unde nu peste mult s'au auzit strigăte. Thoss într'atăta s'a iritat, întru cât a luat revolverul și cu o singură împușcătură și-a omorât soția. Și-a îndreptat apoi arma contra soacrei sale, rănind-o grav. În casă se mai găsea și cumnată-sa, care numai astfel a scăpat, că a sărit pe fereastră afară frângându-i-se picioarele. La sgomotul împușcăturilor se strânsese public mult. Când Thoss a văzut aceasta, s'a dus la fereastră și cu cinci revolve a împușcat asupra tumultului. Se făcu o grozavă panică, oamenii fugeau în toate părțile. Thoss ca un nebun împușcă mai departe, dar spre norocire plumbii n'au nimerit. Sunt răniți numai doi oameni. Pe copilul său mai mic, tatăl nebun l-a crutat și nu l-a omorât. L-a legat cu o funie și l-a svârlit pe fereastră la stradă. Apoi a dat foc mobilelor din casă și în ast mod a fost cu neputință a intra în casă și a pune mâna pe nebun. Au sosit nu peste mult pompierii și prin acoperișul casei făcând loc, cu o împușcătură l-au rănit pe Thoss în așa mod încât el rămase incapabil, de orice mișcare. Focul a fost localizat, Thoss legat bine. În casă au mai gasit vre-o 200 de plumbi și revolvele erau pline. Medicii au constatat, că Thoss a săvârșit fapta aceasta îngrozitoare în stare de nebunie.

— **Trei surori.** Din Viena se vestește, că trei surori, dintre cari cea mai mare e de treizeci și opt de ani, cea de mijloc treizeci și patru și cea mai tinără de treizeci și trei, au hotărât să părăsească această viață. S'au închis în chilia lor și de zile întregi n'au mâncat nimic, căci au voit să moară de foame. Ieri poliția a intrat în chilia lor și au găsit pe cele trei surori istovite cu totul de puteri. Se crede, că sărmanele nu sunt în toate mințile.

— **Tarul.** O foaie engleză publică descrierea amănunțită despre modul de traiu al Tarului, care petrece acum în Castelul său Carszkojszelo, în aceste zile furtunoase și pline de nesigurantă pentru viitorul său. Datele sunt imprumutate dela un om care trăiește în societatea Tarului. Din descrierea publicată în foaia engleză estragem următoarele: Viața Tarului, e foarte

apă încălzită, cu care se îndestulesc alții, purtarea ei i-se pareă că însemnează »necredință» și renunță la femeia, care »pune mai presus considerațiile buneii cuvințe de datorii de onoare». Ii spune să nu-i mai scrie. »Epistolele D-Tale îmi cauzează durere»...

Totuși acum își începe efectul farmecul vechiu neexplicabil. Cine-i atingea numai cuta hainei ei, nu se mai putea desface de acest farmec. La anul 1811, prințul îi cere o întâlnire în Schaffhausen, ea primește, și după ce el face drumul acela lung, tot ea nu vine.

Cu atât mai bine, exclamă el cu un zimbet amar, acum cel puțin sunt vindecate de dragoste chinuitoare.

Acasă îl așteptau ocupațiuni serioase. În anul 1814 conduse el războiul de cetate, și n'ar marș spre Paris, orașele unul după altul cădeau în mâinile lui. Toate le punea la picioarele ei, ale adoratei, portretul ei îl urmărea pe tot drumul și chiar în decursul războiului îi scria epistole pline de patimă. Alții dăruiesc bijuterii, el îi dedică cetăți cucerite. Observațiile prințului nu o lăsară indiferentă pe frumoasa Iulia. Episoadele dela lacul de Genua deveniră pentru ea un izvor de emoții dureroase, făcu și o încercare de sinucidere. Dar nu peste mult își recâștigă liniștea sufletească. Ar fi fost interesant dacă această parisiană, și-ar fi încheiat viața în grădina zoologică din Berlin, unde prințul August locuia, în castelul Bellevue. Imaginea ei era acolo. Portretul ei mare pictat de Gerard, despre care Götthe vorbește cu atâta admirație, era în posesiunea prințului și-l admira zilnic chiar și când se simția dezlegat de jurământ.

nelinștită. Numai în mijlocul familiei îl vezi mai liniștit, numai atunci mai uită din frica, ce-l stăpânește, când cugetă la urmările îngrozitoare a le revoluției, despre ce precum de regulat bate ceasul așa de regulat primește vești care de care mai înspăimântătoare. În mijlocul familiei sale nu se prea ocupă cu gândurile pentru țară și din când în când — în timpul din urmă foarte rar — face câte o plimbare prin parc, de altfel toată ziua și chiar până târziu noaptea o petrece în odaia lui de lucru, unde singur sau cu sfinicii săi pregătește reformele, ce voiește să le introducă în țară. Câte odată scrie fără întrerupere oare întregi și de multe ori și noaptea își chiamă sfinicii, ca să discute ceva cu ei. Străgerul aude de multe ori cum noaptea întreagă marele Țar al tuturor Rușilor ca un osândit și muștrat de conștiință nu poate să doarmă ci neliniștit se plimbă dela un colț al odăii la altul.

Câte odată deschide fereastra și se uită timp îndelungat în noaptea întunecoasă. Societatea nu i-a plăcut nici odată, acum o urește cu desăvârșire. Așa se vede, că singur numai el, vede situația critică și primejdia ce amenință țara. Tot mai mult se întărește în el convingerea, că Rusia stă în fața izbucnirii unei puternice revoluții, și cuprins de spaimă i-se par că simptomele sunt asemenea celor dinaintea de izbucnirii revoluției franceze.

— **O plăcută surprindere de sfintele Paști** este fără îndoială o poliță de asigurare pe viață în favorul soției, a copiilor, a rudeniilor, sau pentru amici, la cari ține tot omul de bine.

Și pentru donațiuni filantropice, la biserici, școli etc. prin o asigurare a vieții se poate ajunge pe calea cea mai ușoară la un capital respectabil. În privința aceasta atragem atențiunea onoraților cetitori, recomandând institutul de asigurare «Transilvania» din Sibiu.

— **Vin de deal** din Ghioroc, calitate excelentă, din anul 1905 (alb, se expediază, le cerere, dela cantitatea de 30 de litri în sus, cu preț de 40 fil. litrul. A se adresa, dnei S. Secula, Arad, str. Teleki 24.

— **Pământ de cumpărat.** Ni-se scrie din Feldioara că acolo e de vânzare o moșie de 80 jugăre cadastrale de cl. I și II. Ar fi de dorit ca s'o cumpere vre-un Român ori mai mulți. Doritorii să se adreseze la Mara László în Déva.

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e *Fluidul Universal*, (esenț din flori mirositoare). Se folosește la junghiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e recomandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile obosite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle speșele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Speșele de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiterea unei mărci de 20 fil. fără speșe, la învoire trimite unicul pregătitor de «Fluid Universal», Apotheca lui *Coloman Skribanek*, la crucea roșie, în strada Holló și în colțul străzii Hunyadi.

Magazin principal în Budapesta la farmacistul Török József în Király utca 12 și Calea Andrássy nr. 26, precum și în mai multe farmacii.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorilor).

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3:30—4:40—6:60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuroși *probe*. *Lechner și Fleischer*, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **Schveffer și Vörös**, florari în Arad, palatul minorităților. Efectuează pe lângă prețurile cele mai moderate *cununi, buchete și alte împodobiri de flori*. Planuri pentru parchetare fac gratuit.

BIBLIOGRAFIE.

«**Lucașfăruș**», excelenta revistă de sub direcția dlor A. Ciura, O. Goga și O. C. Tăslăuan se înfățișază și de astădată în forma cea mai frumoasă atât ca conținut cât și ca tehnică. A. Vlahuța publică o năvelă inedită până acum. Poetul O. Goga, dă o poezie după Ada Negri: M. E. Moldovan, primul act din drama «Pintea Viteazul». Urmează un gingaș cântec iscalit de Fatma. Cronică vorbește despre P. S. Sa episcopul N. Popea, care nu de mult își sărbătorește a 80-a aniversare. Ion Paltin face dare de seamă asupra «Amintirilor căprului Gheorghită», de Mihai Sadoveanu, iar Marin Simionescu-Râmnicăneanu termină lămuririle sale asupra cărții dlui Sandu-Aldea «In urma plugului» arătând, că această carte «cu seninul curat, cu sănătatea înviorătoare, cu aierul românesc de care e îmbibată, se impune printre scrierile cele mai alese ale timpului din urmă».

«**Viața Literară**» nr. 11, foaie literară bine îngrijită, are următorul cuprins bogat:

Ziarele și literatura de Ioan Gorun, Scutul (poem) G. Coșbuc, Sergentul Lixandru (schită) T. Cercel, Adâncuri (poezie) Cincinat Pavelescu, Cronică literară: Solidaritate... Il. Chendi, Cronică artistică: Dimitrie Serailim V. Cioflec, Scrisori (poezie) Maria Cunțan, Artistul și moralistul E. Lovinescu, Plecați... (poezie) Ioan Minulescu, În adorare (poezie) Fatma, Om și fiară (năvelă) Artur Gorovei, Glumele babelor (poveste) G. Săpunaru, Informațiuni literare și artistice, Bibliografie.

A apărut «**Românii și Vetro-Slavii**» de Radu Cupar, profesor la gimnaziul din Beiuș. Vom reveni.

«**Sămănătorul**», în nrul 11 deschide un articol a dlui N. Iorga despre «dezbateri, rapoarte și premii», la Academia Română. Arătând cum se împartese și cui se dau premiile își exprimă părerea, că, «premiile acestea să pornească de sus dela judecata senină și nu de jos dela nevoia de bani neîndreptățită de merit și dela milogeala stăruitoare».

Acest număr dă apoi poezii de O. Carp și P. Cerna, continuarea năvelii lui I. Boteni. «Ne-am iubit de copilași», iar I. M. Zallokiewicz mântue traducerea din polonă «O zi de primăvară». Cronică, ca în totdeauna este bogată.

«**Biserica și Școala**», organul oficios pentru dieceza Aradului, dă articoli din domeniul bisericesc și școlastic. În numărul din urmă semăntue și seria de articoli «Despre noi», o binevoitoare reflexiune la cea mai proaspătă carte scrisă despre neamul românesc din Ungaria și Ardeal, de renumitul profesor universitar N. Iorga. În articolul din urmă, în modul cinstit cum trebuie discutat cu un bărbat învățat, care muncește nu cu tendință și răutate, ci cu o inimă caldă de dragoste pentru neam și pentru ce e bine și folositor, se fac unele îndreptări, despre unii bărbați dela noi, despre care marele învățat scrisese în mod nemăgulitor, nu din răutate, ci în urma unei informații greșite.

«**Nuelușa**», unica foaie umoristică la noi (dacă nu înșirăm aici și alta, care însă are pretenția de a fi serioasă) în numărul dela 5 Martie se prezintă foarte bine. Numărul din urmă este cu mult mai bine îngrijit decât cele de mai înainte. Glumele pișcătoare, dar păstrându-și tonul buneii cuviințe, își procură momente de veselie. Articoli cu tendința de a îndrepta greșelile, ce ne bântue, sunt scriși în o atare formă, încât să nu se simtă gignit nici cel vinovat, dar cu toate acestea văzându-și icoana să primească cu bună voință sfaturile ce li-se dau.

Mugurel.

Economie.

Arad, 28 Martie 1906.

«**Albina**», institut de credit și de economii în Sibiu. A XXXIII-a adunare generală ordinară a acestui institut a avut loc la 24 curent, în prezența a 48 acționari, reprezentând 1460 acțiuni cu 260 voturi. Adunarea a fost prezidată de vener. viceprezident al conziliului de direcțiune, dl Alexandru Lebu, azistat de dl Dr. Tib. Bredecianu în calitate de notar și de d-nii Dr. Cornel Diaconovich și Dominic Rațiu ca verificători ai procesului verbal și totodată scrutători la alegere.

Adunarea generală primind raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, a aprobat bilanțul anului de gestiune 1905 și a votat atât organului administrativ, cât și celui de control absolutul uzitat pentru gestiunea lor în anul expirat.

Distribuirea beneficiului net de 262.010.58 cor. adunarea generală a hotărât-o în conformitate cu propunerea direcțiunii, precum urmează:

Dividenda și supradividenda 168.000 cor. tantiemă statutară direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor 36.363 cor. Remunerațiuni funcționarilor fără drept de tantiemă și servitorilor 2160 cor., pentru scopuri culturale și de binefacere 14.000 c., fondului de penziune al funcționarilor 15.000 cor., fondului special de rezervă restul de 26.488.58 cor.

Urmând la ordinea zilei alegerea a doi membrii în direcțiune în locul celor eșiți după ordinea vechimei, adunarea generală a reales cu majoritatea voturilor pe domni Dr. Liviu Leményi și Stefan Stroia cu mandat pe 6 ani.

Ultimul punct al ordinei de zi a fost alegerea a 5 membrii în comitetul de supraveghiere. Ordonându-se votarea, prezidentul enunță rezultatul scrutiniului, conform căruia domni Dr. Ilarion Pușcariu, Victor Fincu, Ioan Henteș, Nicolau Ivan și Mateiu Voileanu au întrunit majoritatea voturilor pronunțate, deci se enunță aleși pe un nou period de 3 ani.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 28 Martie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100-clgr.)	16:34—16:36
Secară pe Aprilie	13:52—13:54
Orz pe Aprilie	15:54—15:56
Cucuruz pe Mai	13:30—13:32
Grâu de toamnă pe 1906	16:36—16:38

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16:35—16:37
Secară pe Aprilie	13:48—13:50
Ovăs pe Aprilie	15:48—15:50
Cucuruz pe Mai	13:36—13:38
Grâu de toamnă pe 1906	16:34—16:36

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15:50—15:60
« 79—100 «	—
Secară: 100 «	12:20—12:30
Orz: 100 «	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 klgr.	14:10—14:20
« cernut 100 klgr.	13:30—13:30
Cucuruz nou 100 «	13:20—13:30
« vechiu 100 klgr.	—

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
« « « mic	« 160—
« brut « mare	« 156—
« « « mic	« 158—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

AVIS!

E de vânzare un vagon de curechiu (vară) acru, tăiat mărunt în buți. Doritorii de a cumpără, pot afla la Süttő István, Arad (Ferencz-tér 6.) 100 kg. costă 16 coroane. Un kg. 24 fileri.

COMPACTORIE mi-am deschis pe Weitzer János-uteza 17 sz. conform pretențiilor celor mai moderne — și, cu onoare aduc la cunoștința on. p. t. public că efectuez în atelier tot ce se atinge de bransa mea, — trainic, plăcut și în schimbul fineței iau prețuri în adevăr moderate. Pregătesc de asemenea pe prețuri ieftine inscripții aurii și argintii pe coroane și buchete.

Cu stimă: Szalkai Oszkár

SALON

și cozmetic

pentru îngrijirea frumuseții!

Unde tot felul de defecte de frumusețe, până chiar și fețele cele mai sbârcite, după metoda cea mai nouă, le lecuiește.

Mme GYÖRI

Arad, Piața Szabadság, Nro. 18. Curtea a II-a. Strada Huszinger 2., etagiul I.

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

«La Roma» de Russu Ștrianu Cor. 2.—	plus 10 fl. porto
«Povestiri și schițe» de S. Secula 1.—	« 5 »
«Nuvele» de Emil Zola Cor. 0.40	« 5 »
«Școlarul declamator»	« 0.50 »
«Stropi de roaună»	« 1.— »
«Anr» Const. Hodos	« 1.50 »
«Telegrama» farză în 3 acte	« 0.30 »
«Amicul Poporului» T. Vuiculescu	« 1.— »

Tipărituri ieftine și cu gust lucrate și având în vedere calitățile alese de hârtie cese cere, comandați spre

» multumire la »

Tribuna.

» Tipografia d-lui G. Nichin, »
» Deák Ferencz-u. 20, Arad. »

Pravalia de delicatose, băcanie.
vin ceai, șampanie, rum, ape
minerale și salbatăciuni - a lui

DŪR GUSZTÁV

ARAD — vis — i — u
Casa orașului.
N-ru de telefon 118.

**Isi recomandă cele mai
prospete delicatose cu pre-
turite cele mai ieftine și ser-
viciul cel mai curat.**

Curmale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe
candirate.
Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceaf.
Pești marinați și in paif. HERINGI proas-
pete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgon-
zola, Strachino, Imperial și multe alte.

CARNĂRII
CONSERVE — — LEGUME

Rumurile cele mai excelente.
Mare asortiment în Ceaf de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert
„GENTRY-CLUB”
Casina, Törley și a renumitelor șampanii
franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-
aur și Mocca.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO
care la gust și aromă e fără pereche, în pachete
originale de câte 1,2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

Asortiment colosal de bogat în tot
felul de

zaharicale diferite

aranjate
în cutii de lux, și — măsurate.

Kern și Petrovics

comersant de mărfuri coloniale, vin, șampanie, rum,
ape minerale și cernuri de vin

Oradea-mare, Strada principală

(vis-à-vis de firma HUNYADI)
La crucea de aur

Cel mai ieftin izvor de aprovizionare.

**Săminte economice
de grădină, straturi și flori**

pe cari le punem cu calitatea cea mai bună și proas-
pete, sub răspundere, la dispoziția on. public, mai
departe

felurite articole de post, ș. a. felurite soiuri de pești
din țeară și străinătate, afumați ori în ulei, felurite
brânzături, zilnic tea și unt proaspăt și ulei ținut în
ghiață, de săminte de cînepă,

recomandăm bogatul nostru asortiment atențiunei on.
public.

Kern și Petrovics

comersanți de coloniale

Oradea-mare, Strada principală.

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

și Faravan în pa-
chete măsurate.

Rum Jamaica

diferite soiuri veritabile

în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA”

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac,
boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap,
estern la răni timpurii, la sgărieturi, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fl., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENEGA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.
Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária.** gyógyszertára, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac!
Depărtează frigurile stomacale, colicele,

lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.
Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV tee întări-
toare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o
pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi
colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea
„CENTAURIA”. Bu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă
un pachet mare pentru aceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, Inv.

HEGEDÜS ÁRMIN
ARAD
PIAȚA „SZABADSÁG“ : : : Nro. 17.
(vis-à-vis de sta.)
(tua martirilor.)
CASA DOCTORULUI SCHWARTZ.

Încă n'ai văzut?

magazinul de
stofe de haine
pentru femei

Hegedüs Ármin?

— Necon condiționat! ostenește-te până acolo înainte de ce ți-ai fi cumpărat cele de lipsă pentru primăvară! —

— Mare asortiment, de unde se poate cumpăra ori-ce fel de materiale țesute, ca: stofe pentru haine, pânză, chiffon, etc.

Prețuri mari eschise. Prețuri solide
effine.

Roș să priviți

HEGEDÜS ÁRMIN.

Anunț!

— Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice
— sub firma înregistrată la tribunalul comercial —

VULCU J. MAXIM

— Disponind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania și America** o o
o o o mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o o o țurile cele mai avantajoase. o o o

— În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmatoare de encurus, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petroleu, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

— Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o o o o o și prompt. o o o o o

Ultoi de vii soiu curat

ultoi cu rădăcină din cele mai bune
soiuri pentru vin și delicatese
recomandă spre cumpărare

Domeniul Hámory

pe lângă bani gata. Preoții și învățătorii pri-
mesc cu preț scăzut de 5%.

Detalii se pot afla în Arad, strada Deák Ferencz nr. 3.

Telefon 229.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-
blicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele
mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

0 0 0 Seară de seară muzica cea mai
bună dilectează pe oaspeții mei. 0 0 0

Serviciu prompt, curat 0 0 0 Abonamente se fac cu
și conștientios. 0 0 0 prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

MANYUTCZ IOAN

PĂLĂRIER

STRADA HUNYADI — Nro. 1.

Recomandă bogatul său magazin în pălării gata.
Tot așa primește spre efectuare ori-ce
lucrare ce se ține de această branșă.
Curățiri, reparări, vopsiri de pălării și comande din
provincie, se execută prompt și efin.

Cu stimă:

IOAN MANYUTCZ

— URMAȘII LUI KUBÁT —

Văduva Kubát Antalné
ARAD

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorităților)
Atelierul: Strada Angyal Nr. 28

Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități.
Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

Sirupul carpatian

pentru copii

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la spîțaria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china al farmacistului Rozsnyay Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului are cea mai bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 filerl.

Toate aceste medicamente se capătă în stare veritabilă, la spîțaria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.

Szabó

5 Cor. și . mai ..mult.. pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și iute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-ateza 3-365.

PRAG, Petersplatz 7,-365.

Bogat asortiment de lampi de casă și candelabre.

Pravălie: **Andrássy-tér**
: : : **No. 13.**
Palatul minorităților. No. telefon 388.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF
ARAD

Atelier: **Bathányi-u.**
: : : **No. 23.**
Casa proprie. — No. telefonului 321.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

Lumina nouă! — Noutate! — Lumina nouă!

Pe teren gazopiric cel mai bun succes l-a avut până acum

lampa mercediană

la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20" și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampa de masă; prin ceea-ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efeptuesc orice comandă.

Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.

Se pot căpăta tot felul de vane.

Intreprindere pentru candelabre.

Berger Gyula

— farmacia „la Sta Elisabeta” —
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta» cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pistruilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fleri.

Pudră »Sf. Elisabeta» (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta» recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește sticarea dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta» Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta» Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ca și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirt pentru păr »Sf. Elisabeta» Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedică radical. — Pretul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta» contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 30 fleri.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătcuire a pielii, ori bățături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — O sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vâie și galițe.

Farmacia „la Sta Troiță” NĂGELE ANTAL

TIMIȘOARA, Gyárváros, Főutca nr. 44.

Crema „Helén”

pentru față și mâni.

Înlătură pistruile, petele de ficat și tot felul de necurățenii de piele. Se folosește seara înainte de culcare.

1 borcan mare — 1 coroană
1 borcan (de probă) — 60 fleri
1 săpun — 80 fleri
1 cutie pudră „Helén” — 2 cor.
1 sticlă apă de sărat — 1 cor.

Serviciul prompt și conștientios!

Unde se adună Românii? La hotel „Palatin”

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin” al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin” al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul „La Palatin”

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin”, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cirnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientios!

Frații Kriser

TIMIȘOARA

URI-uteza nr. 6. — Telefon nr. 765.

Întreprindere de iluminare cu acetylen.

Puteri de specialitate — bărbați cvalificați.

Magazinul fabricii Landeck Carbide Ungaria de sud.

Efectuește ori-ce lucruri ce se țin de bransa aceasta, precum:

●● scälzi și apaducte ●●

în modul cel mai prompt, pe lângă prețuri moderate.

Magazin stabil în forma constatătoare din acetylen, ca sticle, candelabre, flacări, etc.

Tot felul de mașini economice, ca:

TRIUMPH III,

mașină de sămănat cu dinți cu păreche sau fără păreche.

Se caută vinzători!